

Hildegonda, de zeemeermin van Waterlandkerkje Ilse de Smit

Waterlandkerkje

Het Zeeuws-Vlaamse polderdorpje Waterlandkerkje is gelegen tussen Oostburg en Ijzendijke en telt 538 inwoners (januari 2012). Waterlandkerkje ontstond in de 17^e eeuw op de plaats waar de dijken van drie Zuudzeepolders uit de eerste helft van de zestiende eeuw samenkwamen: de Vrije polder, de Oude Passageulepolder en de Goudenpolder. Rondom een kerkje stichtten calvinistische bewoners van het gebied in 1669 een gehucht, een direct gevolg van het vastleggen van de grens tussen de Staatse en de Spaanse Nederlanden in 1664. Het dorp ligt in Waterland, een gebied met meerdere grote en kleine inundatiekreken uit de Tachtigjarige Oorlog.

Het gehucht werd 't Kerkje genoemd, zoals de dorpsbewoners nog altijd doen. In 1796 kreeg Waterlandkerkje de naam Waterland, rond 1820 werd dit veranderd in de huidige naam, om verwarring met het 5 kilometer zuidelijker gelegen Belgische dorp Waterland-Oudeman te voorkomen. Waterlandkerkje werd als een van de weinige dorpen in West Zeeuws-Vlaanderen gespaard in de Tweede Wereldoorlog. Na de bevrijding werden er dan ook mensen uit de omgeving opgevangen, van wie er veel in Waterlandkerkje bleven wonen. Waterlandkerkje is regionaal vooral bekend door de vele kerkconcerten die er worden gegeven in het fragiele 'zaalkerkje' (gebouw in 1674) en de 'Meerminnefeesten', die ieder jaar in het weekend na Pinksteren worden georganiseerd.

Zeemeermin Hildegonda

Bij de ingang van het dorp staat het beeld van Hildegonda, de zeemeermin uit de eeuwenoude legende die aan Waterlandkerkje verbonden is. De legende luist als volgt: een visser uit Oostburg ving, na een dag vruchteloos vissen in de Blontrok (een kreekrestant ten zuidoosten van Oostburg, stond vroeger in verbinding met de zee), een zeemeermin in zijn netten. Zij smeekte hem haar terug te laten keren naar de zee, maar de visser wilde geld met haar verdienen door haar op de markt in Oostburg tentoon te stellen. Er kwam juist een voerman uit Waterlandkerkje voorbij die van een afstand getuige was van het voorval. Hij rende eropaf, gooide de visser in het water en bevrijdde de zeemeermin, die onder water dook en wegzwom.

Inmiddels waren boeren en arbeiders, die in de buurt aan het werk waren, op de consternatie afgekomen. Toen verscheen de meermin, Hildegonda geheten, opnieuw en ze sprak een profetie uit: Waterlandkerkje zou nog lang een klein dorp blijven, maar eens zouden de Kerkjenaren het dorp in eendracht tot groei en bloei brengen. Daarna verdween Hildegonda en niemand heeft haar ooit nog gezien. In het wapen van Waterlandkerkje is ook een zeemeermin afgebeeld.

Hildegonda Ommetje

Door en rond Waterlandkerkje is een route gemarkeerd van 7.5 kilometer lang die leidt over meestal verharde en enkele onverharde paden. Het traject bestaat uit 2

delen zodat men kan kiezen voor een route van ruim 4 kilometer of de volledige wandeling inclusief het deel door de Goudenpolder. Dit ommetje maakt deel uit van het project 'Eigen Wijs Landschap' dat is opgezet door Stichting Landschapsbeheer Zeeland om de wensen en ideeën van de bewoners van landelijke gebieden als West Zeeuws-Vlaanderen over hun 'groene' omgeving te realiseren. De route is te koop bij de VVV's in Zeeuws-Vlaanderen en via www.zeelandschop.com